

دوشنبه ۱۸ دی ۱۴۰۲
وطن امروز | شماره ۳۴۹۹

فرهنگ و هنر

اخبار

ناگفته‌های زندگی جهان پهلوان تختی در مستند «شهبسوار»

مستند «شهبسوار» به کارگردانی علی شاه‌محمدی، روایتی از زندگی جهان پهلوان غلامرضا تختی است که به بیان ناگفته‌هایی از زندگی پهلوانی، قهرمانی، سیاسی و خانوادگی این کشتی‌گیر مشهور پرداخته است. این مجموعه مستند که روز گذشته (۱۷ دی‌ماه) ساعت ۲۰ از شبکه مستند سیما پخش شد، کوشیده است با تحقیق و پژوهش گسترده، به دلیل مرگ تختی بی برده و پرده از راز چند دهه‌ای آن بردارد. مرحوم حسین شاه‌حسینی از دوستان تختی، محمدرضا طالقانی، داوود ایوب، ایرج خورشیدفر، عباس زندی از کشتی‌گیران، روح‌الله جیره‌بندی و هاشم صباغ‌زاده از افراد نزدیک به جبهه ملی، ایرج راد، سیدمهدی خادم‌رئیس اسبق فدراسیون کشتی، اصغر رضایی از دوستان نزدیک تختی که با او باغی را در شهبسوار شریک بوده است و ... از چهره‌هایی هستند که در این مستند حضور دارند. همچنین صدای سیمین بهبهانی و صدرالدین لاهی در بخشی از این فیلم شنیده می‌شود و راوی آن نیز پرویز پرستویی است. کارگردان، پژوهشگر و نویسنده گفتار متن این مستند علی شاه‌محمدی و تهیه‌کننده آن هارون شایبایی است. از دیگر عوامل این مستند می‌توان به فیلمبردار: سام سلیمانی، صداب‌دار: جمال دهقان تدوینگر: سام سلیمانی، گوینده: پرویز پرستویی، آهنگساز: رامیار بهزادی، مدیر تولید: علیرضا قدرتی و عکاس: نوید سجادی حسینی اشاره کرد.

زمان پخش «نقد سینما» تغییر کرد

برنامه تلویزیونی «نقد سینما» به تهیه‌کنندگی یوسف بچاری که پیش از این جمعه‌ها از آنتن شبکه ۴ پخش می‌شد، از این هفته همزمان با پخش قسمت پنجاهم، پنجشنبه‌ها همزمان با مخاطبان خود در شبکه ۴ سیما می‌شود. به این ترتیب جدیدترین قسمت «نقد سینما» به میزبانی امیرضا مافی و با پخش بخش‌های متنوع و ۳ بخش میز نقد سینمای ایران، میز نقد سینمای جهان و میز گفت‌وگوی ویژه پنجشنبه (۲۱ دی‌ماه) ساعت ۲۲:۳۰ به صورت زنده روی آنتن می‌رود. این برنامه سینمایی که با مشارکت سازمان سینمایی سوره تولید می‌شود، در ایام برگزاری چهل‌و‌دومین جشنواره بین‌المللی فیلم فجر نیز به صورت ویژه روی آنتن خواهد رفت که به اخبار جشنواره و اتفاقات آن می‌پردازد. همچنین این برنامه سعی دارد علاوه بر منتقدان و اهالی سینما، از استادان دانشگاه‌ها، روانشناسان، جامعه‌شناسان و افرادی که مرتبط با فضای سینما هستند، در این برنامه دعوت به عمل آورد.

روز گذشته در خانه کتاب و ادبیات انجام شد

رونمایی از «نرم‌افزار قرآنی»

حداد عادل

«نرم‌افزار قرآنی» همراه با ترجمه قرآن کریم توسط غلامعلی حدادعادل، یکشنبه (۱۷ دی) توسط خانه کتاب و ادبیات ایران رونمایی شد. در این مراسم غلامعلی حدادعادل، محمدحسین بهرامی و محسن چینی‌فروشان درباره اثر سخنرانی کردند. برنامه مورد اشاره با مشارکت دفتر نشر فرهنگ اسلامی، مرکز تحقیق علوم قرآنی روز گذشته از ساعت ۱۴:۳۰ در سراي کتاب خانه کتاب و ادبیات ایران برگزار شد.

امروز در بنیاد ایران‌شناسی انجام می‌شود

اهدای دومین نشان خواجهی کرمانی به حسین محجوبی

بنیاد ایران‌شناسی با همکاری مؤسسه فرهنگی - هنری آینه‌داران دوران، مراسم اهدای دومین نشان خواجهی کرمانی را برگزار و این نشان را به حسین محجوبی اهدا می‌کند. این رویداد امروز در بنیاد ایران‌شناسی و به مناسبت روز تولد خواجهی کرمانی برگزار می‌شود. نشان خواجهی کرمانی که در آیین اعطای جایزه آینه‌دار دوران در سال ۱۴۰۰ رونمایی شد، به منظور پاسداشت تلاش‌های چهره‌های فرهنگی و هنری کشور اعطا می‌شود. در نخستین دوره این رویداد از تلاش‌های محمدرضا شهبیدی دکتری تقدیر شد. در این دوره، ضمن زنده نگه داشتن یاد و خاطره خواجهی کرمانی، نشان خواجهی کرمانی برای تقدیر از تلاش‌های حسین محجوبی به وی اعطا می‌شود. رونمایی از تالیلی نقاشی جدید این نقاش و نمایش ۲۰ اثر نقاشی خط از هنرمندان کشور از جمله برنامه‌های این رویداد است. حسین محجوبی نقاش، معمار پارک‌ساز صاحب‌نام معاصر ایران و از چهره‌های بین‌المللی هنر نقاشی است. از جمله کارهای ماندگار او در زمینه هنر شسته معاصر ایران و ساخت پارک ساسی تهران سال ۱۳۴۲ و نظارت بر اجرای ساخت پارک‌های ملت، نیاوران، لاله، جمشیدیه، شفق و خزانه و همچنین نخستین پارک‌های کویری ایران در سال‌های بعد است. وی با بیش از ۹۰ نمایشگاه اختصاصی و شرکت در نمایشگاه‌های گروهی در ایران و سایر کشورها به نقاش بهشت مشهور است. مراسم نکوداشت محجوبی با حضور محمدحسین رجعی‌دوئی رئیس بنیاد ایران‌شناسی، محمدمهدی فداکار استاندار کرمان، مهدی افضل‌نماینده وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سیدمرضاویه یاسینی معاون پژوهشی بنیاد ایران‌شناسی، نسرین فقیه‌ملک‌مرزبان استاد ادبیات و زبان فارسی دانشگاه الزهراء (س) و سیدعباس دعایی دبیر جایزه آینه‌دار دوران همراه است. این برنامه امروز ۱۸ دی از ساعت ۱۱ در بنیاد ایران‌شناسی برگزار می‌شود.

اعضای خانه سینما در فجر ۴۲

صاحب خانه شدند

به منظور آرج نهان به اعضای صنوف خانه سینما به عنوان صاحبان اصلی سینما و با مساعدت دبیر جشنواره و همراهی خانه سینما برای نخستین بار طی ۴۱ دوره برگزاری جشنواره فیلم فجر، یکی از محل‌های اصلی جشنواره که متعاقبا اعلام می‌شود به آنها اختصاص می‌یابد تا با صدور کارت به تماشای همه آثار این دوره بنشینند. اعضای صنوف مختلف خانه سینما که دارای شماره نظام صنفی هستند می‌توانند از سه‌شنبه (۱۹ دی) تا روز جمعه (۲۲ دی) به مراجعه به سایت جشنواره، ثبت‌نام و صاحب کارت جشنواره برای حضور در چهل‌و‌دومین جشنواره بین‌المللی فیلم فجر شوند. چهل‌و‌دومین جشنواره بین‌المللی فیلم فجر ۱۲ تا ۲۲ بهمن‌ماه سال جاری به دبیری مجتبی امینی برگزار می‌شود.

پیامبر اعظم (ص)

بهترین کارها در پیش خدا نگهداری زبان است.

روزنامه سیاسی، فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی

صاحب‌امتیاز و مدیرمسئول: محمد آخوندی
مدیرعامل: رضا شکیبایی
سرمدبیر: سیدعابدین نورالدینی

نشانی: خیابان انقلاب اسلامی، بین حافظ و خیابان ولیعصر (عج)، کوچه سعید، پلاک ۹
روابط عمومی: ۶۶۴۱۷۲۹۲ | تلفن: ۶۶۴۱۷۲۸۲ | فاکس: ۶۶۴۱۷۲۸۳ | شماره ثبت: ۶۶۴۱۷۲۸۳
پيامبر سان: vataneemrooz.ir | پست الکترونیک: info@vataneemrooz.ir
چاپ: موسسه جام‌جم برتر برنا | توزیع: نشر گستر امروز: ۶۱۹۲۳۰۰۰

ترسیم می‌کند و نهایتاً در حرم امام رضا(ع) به اوج خود می‌رسد. اردویی از میان دانشجویان برگزیده و نخبه یکی از دانشگاه‌های تهران اعزام مشهد می‌شود که آنها هم به عنوان شاگرد اول دانشکده خود در این اردو حضور دارند. شخصیت اصلی داستان با سلمان در یک کلاس هنری کاشی‌کاری آشنا می‌شود، به دلیل ادامه تحصیل و آماده نبودن شرایط مالی سلمان و مخالفت خانواده دختر که خواهان خواستگاری از قشر ثروتمند بودند وصال آنها به تعویق افتاد.

در این سفر اتفاق ناگواری برای یکی از دختران دانشجوی مذهبی و چادری رخ می‌دهد. دختر از خانواده بسیار متعصبی است و یکی از پسرها که از قضا آقازاده و دارای کسب و کار موفق هم هست عاشق این دختر می‌شود و در گوشه‌ای از حیاط حرم با او به صحبت می‌نشیند، عکاسی از این صحنه عکس می‌گیرد و آن را در روزنامه و اینترنت به عنوان مصداق روابط نامشروع دختر و پسر منتشر می‌کند که باعث جلب آنها به حراست و بازداشت آنها در کلانتری می‌شود که به‌رغم مداخله مسؤول اردو، به دلیل انتشار عکس‌ها، خانواده دختر مطلع می‌شوند و پدر دختر عازم مشهد می‌شود و در هتل با دخترش درگیر می‌شود که از آنجایی که دخترخانم دارای مشکلات قلبی است، دچار سکتته قلبی شده و فوت می‌کند و آن پسر هم غمگین، آشفتگی و پریشان به تهران بازمی‌گردد.

داستان بلند «ستاخیز عاشقی»

این داستان توسط محمد سرشار با طرح جلد مشت گره کرده پیرمردی که برای احقاق حق خود کشته شده تالیف شده است. این کتاب درباره طلبه جوانی است که برای زمین‌خواری و مسؤولان فاسد شهر قیام می‌کند و به زندان می‌افتد، بعد از او همسرش آمنه که یک زن محجبه و انقلابی است راه او را ادامه می‌دهد و وقتی شوهرش در زندان است شکایات روستاییان را برای احقاق حق‌شان دنبال می‌کند.

مجموعه داستان «خاطرات حجاب من»

این کتاب مجموعه داستان‌هایی از خاطرات ارائه شده در زمینه حجاب به جشنواره کشوری «حجاب زینت آفرینش» است که سال ۱۳۹۱ در شهرستان بابل و با حمایت اداره کل کتابخانه‌های عمومی کشور به چاپ رسیده است.

در این کتاب خاطرات بانوانی که برای حفظ حجاب خود تمام تلاش‌شان را به کار برده بودند و دختران جوانی که به سمت حجاب رفته‌اند نقل شده است.

مجموعه داستان «چی شد چادری شدم»

این کتاب که مجموعه داستان‌هایی از خانم‌هایی است که چادر را به عنوان پوشش خود انتخاب کرده‌اند توسط عالیا نراقی عراقی سال ۱۳۹۱ به چاپ رسید.

یکی از داستان‌هایی که تیر آن به عنوان کتاب انتخاب شده داستان دختر جوان دانشجویی است که به خوش‌تیپی معروف است و از این رو به خود می‌بالد. روزی در مراسم شهادت امام صادق (ع) در حسینیه نزدیک خوابگاه دانشگاه حدیثی می‌شنود با این مضمون: «همیشه سعی کن ظاهرت طوری باشد که دیگران با دیدنت به یاد خدا بیفتند.»

از فرادای آن روز، چادر سر می‌کند و ابتدا نگران حرف‌ها و قضاوت‌های اطرافیان بوده، با اطرافیان مشکل پیدا می‌کند، او را سرزنش و نصیحت می‌کنند که دست از چادر سسر کردن بردارد. به او طعنه و کنایه می‌زنند، او را امل و قدیمی صدا می‌زنند. به گفته خودش با خیلی‌ها می‌جنگد ولی از سبک پوشش خود دست برنمی‌دارد تا اینکه بعد از چند سال خداوند مهربان عزتی که در فامیل داشت حتی بیشتر از قبل، به او بازمی‌گرداند.

مجموعه داستان «خودت انتخاب کن»

این کتاب، مجموعه داستانی برای دختران نوجوان است که توسط محمد رضاخانی تالیف شده و نشر جمکران سال ۹۵ آن را به چاپ رسانده است. فهرست داستان‌های این کتاب عبارت است از:

«قرار دارم... کیسه جادو، دیوار قلعه، اون یکی خدا، خودت انتخاب کن، هنر خرید کردن، تو چقدر خوبی، خانم دکتر، من چی کم دارم، یک دوست خوب.»

داستان کودکانه «لینا و لونا»

«لینا و لونا» در قالب داستانی تخیلی ماجرای دختر بچه‌ای را بیان می‌کند که با آدم کوچولویی آشنا می‌شود که وسط جنگل کاج زندگی می‌کند و موهای آبی رنگ دارد. دختر بچه کم‌کم با او دوست می‌شود. این داستان که نویسنده آن خانم کلسر زبرت، یک خانم فرانسوی مسلمان شده است که در شهر قم زندگی می‌کند، سعی کرده نگاه کودکانه به حجاب داشته باشد.

مجموعه داستان کودکانه «نیم‌وجبی‌ها»

در مجموعه داستان‌های حمیده رضایی با عنوان نیم‌وجبی‌ها در یک سری به موضوع حجاب پرداخته شده، سال ۱۳۹۷ توسط نشر جمکران به چاپ رسیده است. یکی از نقاط قوت کتاب که برای کودکان به رشته تحریر درآمده تصویرهای زیبای کتاب است که توسط غزاله باروتیان ترسیم شده است.

بر خلاف سینما، حوزه نشر توجه بیشتری به ترویج فرهنگ حجاب نشان داده است

از پوشش سطرها تا پرده‌های بی‌حجاب

تا حالا به این موضوع فکر کرده‌اید که چرا گاهی مثلاً تولیدات سینمایی ما حول محور یک موضوع می‌چرخد و مثلاً در طول ۱۰ سال چند اثر درباره آن تولید می‌شود؟ یا اینکه چرا گاهی عکاسی از یک موضوع خاص مورد اقبال عکاسان قرار می‌گیرد یا نویسندگان در دوره‌ای به سمت نوشتن داستان و رمان درباره یک موضوع کشیده می‌شوند؟

بعضی‌ها معتقدند سیاست و گرایش مدیران فرهنگی و هنری و میزان حمایت آنها از یک یا چند موضوع خاص می‌تواند موجب گرایش هنرمندان به آن موضوع شود. برای مثال سیاست و البته سلیقه مدیران سینمایی در مقطعی موجب می‌شود چند فیلم درباره ترورهای سازمان منافقین ساخته شود یا اینکه علاقه‌مندی مدیران حوزه کتاب به مساله حجاب می‌تواند موجب شود آنها بستر و شرایطی فراهم کنند که نویسندگان به سمت نوشتن کتاب‌هایی با موضوع حجاب سواد دهند.

بعضی دیگر شرایط اجتماعی و انتخاب‌های انجام‌شده توسط بدنه حوزه‌های مختلف فرهنگ و هنر را بیکن نمایش مسیر می‌شمارند. برای مثال ناشران در بخش کتاب یا تهیه‌کنندگان سینما و ... از شرایط جامعه متوجه نیاز مردم به فیلم‌های کم‌دبی با موضوعات مختلف می‌شوند و شرایط ساخت‌شان را مهیا می‌کنند یا ناشران به این نتیجه می‌رسند که باید درباره فلان دوره خاص اطلاعات مردم افزایش یابد و ... در نتیجه یک همکاری نسبی برای تولید کتاب درباره آن دوره شکل می‌گیرد.

دلایل دیگری هم برای این موضوع وجود دارد که شاید مجالی مفصل‌تر برای پرداختن نیاز داشته باشد اما گاهی عکس این ماجرا اهمیت دارد و باید دید دلایل نپرداختن به بعضی موضوعات چیست.

چطور می‌شود بحث حجاب و نوع پوشش اسلامی و ایرانی را چنان ندید که در طول ۴۵ سال نشود ردی از ۱۰ فیلم یا حتی ۵ فیلم و حتی کمتر در این باره گرفت؟ صد البته این موضوع را هم نمی‌شود نادیده گرفت که گاهی دلیل بی‌توجهی عامدانه هنر به یک موضوع به این دلیل است که اهمیت آن موضوع به قدر واقع نشان داده نشود و صرفاً به عنوان موضوعی ساده و معمول تلقی شود.

برای مثال نمی‌شود ساده از این موضوع گذشت که چرا در سینمای ما و در طول بیش از ۴۰ سال تنها یک فیلم درباره ماجرای کشف حجاب در دوره رضاخان ساخته شده است؟ چرا با وجود اهمیت فراوان این موضوع به عنوان یکی از جرقه‌های اصلی انقلاب تا این اندازه نادیده گرفته می‌شود و با وجود تأکید مدیران فرهنگ و هنری. چنان ذهن مدیران توسط سایر موضوعات منحرف می‌شود که مدیران ابتدای هر سال تصمیم می‌گیرند چند فیلم با این موضوع مهم بسازند اما درباره هر چیزی فیلم ساخته می‌شود جز همین مورد و بعد دوباره پایان سال و وعده ساخت چند فیلم در سال آینده و تکرار چهل‌وچند ساله این چرخه بی‌هدف و پرایراد.

در بخش کتاب اما شرایط بسیار بهتر از سینماست. تاکنون چندین کتاب داستان و رمان و غیرداستانی با این موضوع منتشر شده است.

رضا پهلوی ۱۷ دی ۱۳۱۴ در جشن فارغ‌التحصیلی دختران بی‌حجاب در دانشسرای مقدماتی رسماً بر کشف حجاب تأکید کرد. در این روز تاج‌الملوک ایرملو، همسر رضاشاه و دختران‌شان شمس و اشرف بدون حجاب به دانشسرای تربیت معلم رفتند. این نخستین‌بار بود که خانواده شاه بدون حجاب و روپنده در مجمعی عمومی ظاهر می‌شدند. کشف حجاب دارای سلسله وقایعی است که به دنبال تصویب قانونی در ۱۷ دی ۱۳۱۴ شمسی در ایران رخ داد و به موجب آن، زنان و دختران ایرانی از استفاده از چادر، روپنده و روسری منع شدند. این قانون اوج سیاست‌های رضاخان در زمینه تغییر لباس بود که از سال ۱۳۰۷ شمسی آغاز شده بود. این سیاست‌ها واکنش‌هایی از جمله قیام مسجد گوهرشاد را در پی داشت. به درخواست علما، این قانون سال ۱۳۲۳ شمسی در دوره حکومت محمدرضا پهلوی لغو شد.

مجموعه داستان «کشف‌الغرور او مفاسد‌السفور»

این کتاب که به مساله حجاب و کشف حجاب پرداخته،

برای درک بهتر، احادیث، روایات، داستان‌ها و اشعار را نیز به نثر آن دوران قید کرده است. این کتاب به قلم ذبیح‌الله محلاتی ۴ سال پیش از فرمان کشف حجاب تالیف شد، به دلیل آماده نبودن شرایط، چاپ آن برای سال‌ها به تعویق افتاد و بعد از چند بار هجرت از مشهد به سامرا و دوباره به مشهد در نهایت سال ۱۳۲۸ در کویت به چاپ رسید و بعدها در تهران توسط شرکت سهامی طبع کتاب تجدید چاپ شد.

داستان بلند «دختران آفتاب»

این داستان توسط امیرحسین بانکی، بهزاد دانشگر و محمدرضا رضایتمند سال ۱۳۸۲ از طریق نشر سروش به چاپ رسید. شخصیت اصلی این داستان، دختر دانشجویی به نام مریم است که مادرش یک هنرپیشه سینماست و تمام هم و غم خود را برای پیشرفت در کارش به کار می‌برد که باعث کشمکش‌هایی در خانواده می‌شود و مریم برای دوری از درگیری‌های خانوادگی با اردوی دانشجویی عازم مشهد می‌شود و با دوستانش روی مسائل مربوط به زنان همچون ارث، شهادت و دیه، تعدد زوجات، اشتغال، طلاق،

داستان بلند «پنجشنبه فیروزه‌ای»

این داستان که توسط سارا عرفانی نوشته شده، یک عشق خاص و عرفانی میان دختر و پسر دانشجویی را

فیلمی با موضوع رشادت‌های شهید شیرودی که در فجر ۴۲ به نمایش در می‌آید

ستاره درخشان کردستان در «آسمان غرب»

گروه فرهنگ و هنر: در حالی که ۲۴ روز تا برپایی چهل‌و‌دومین جشنواره فیلم فجر زمان باقی مانده است، مجتبی امینی از ۲۲ فیلم متقاضی با موضوع دفاع مقدس برای حضور در دوره چهل‌و‌دوم فیلم فجر خبر داد و اذعان کرد امسال به لحاظ حضور پررنگ آثار دفاع مقدسی در فیلم فجر شاهد یک دوره کاملاً متفاوت خواهیم بود.

«قرارگاه سری» به کارگردانی دانش اقباشاوی، «مجنون» به کارگردانی مهدی شام‌محمدی، «قهرمان جندی‌شاپور» به کارگردانی مهدی صاحبی، «باغ کیانوش» به کارگردانی رضا کتساروز حداد، «آن دو» به کارگردانی مرتضی رحیمی و «دست ناپیدا» به کارگردانی انسیه شاه‌حسینی از جمله فیلم‌های متقاضی در بخش سودای سیمیرگ هستند که طی روزهای گذشته در قالب رونمایی از نخستین عکس‌ها و تصاویر اطلاعات و آمارشان منتشر شده است.

اما در این بین «آسمان غرب» به کارگردانی محمد عسگری روز گذشته با رونمایی از چهره میلاد کی‌مرام در نقش شهید شیرودی از طی شدن مراحل پایانی فنی برای حضور در جشنواره فجر خبر داد. فیلمی که از مرداد سال

آثار تولیدشده پیرامون شهدای شاخص و سرشناس دانست؛ فیلمی که با حضور محمد عسگری در مقام کارگردان به عنوان دومین اثر سینمایی پس از «تافک گلی» است. «آسمان غرب» محصول حوزه هنری و بنیاد سینمایی فارابی است که تهیه‌کنندگی آن برعهده حبیب‌الله والی‌نژاد است و با همکاری ارژن، بنیاد سینمایی فارابی و حوزه هنری با محوریت زندگی شهید شیرودی ساخته خواهد شد و اکنون در مرحله پیش‌تولید است.